

РЕШЕНИЕ

№ 2896

гр. София, 28.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 09.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **4406** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК във вр. с чл. 68 от Закона за защита от дискриминация /З.З.Дискр./.

Образувано е по жалба на Р. Е. Ч. в качеството му на представляващ „БУЛ НП“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], срещу решение № 197/04.04.2022 г. на Комисия за защита от дискриминация /КЗД/, с което установява, че Управляващият орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014-2020 г., Главна дирекция „Европейски фондове и конкурентноспособност“ в Министерство на икономиката, не е осъществил по-неблагоприятно третиране по признаци „пол“ и „лично положение“ във връзка с място на осъществяване на стопанска дейност по чл. 4, ал. 1, във вр. с чл. 5 от З.З.Дискр. по отношение на Р. Е. Ч. - управител и едноличен собственик на капитала на „БУЛ НР“ ЕООД, като оставя без уважение като неоснователна и недоказана жалба, заведена в деловодството на КЗД с вх. № 16-20-906/31.07.2019 г., подадена от Р. Е. Ч. - управител и едноличен собственик на капитала на „БУЛ НР“ ЕООД.

В жалбата са изложени твърдения за незаконосъобразност на административния акт, постановен при допуснати съществени процесуални нарушения и в нарушение на материалния закон. Твърдят се още нарушения на чл. 35 от АПК, необоснованост и неправилно прилагане на чл. 9 от З.З.Дискр. по разпределение на доказателствената тежест. Моли за отмяна на решението на КЗД.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. М. – Г., която моли за уважаване на жалбата и претендира разноски по делото., редовно призована, не се

явява и не се представлява.

Ответникът - Комисия за защита от дискриминация, за съдебно заседание редовно призована, не изпраща представител.

Заинтересованата страна – управляващ орган на оперативна програма "Иновации и конкурентноспособност" в Министерство на икономиката, [населено място] – редовно призован, не изпраща представител.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства и становищата на страните, прие за установено следното:

От доказателствата по делото се установява, а и не се спори, че жалбоподателят Р. Е. Ч. - управител и едноличен собственик на капитала на „БУЛ НР“ ЕООД е представил проектно предложение рег. № BG16RTOP002-2.024-1278 по процедура рег. № BG16RFOP002-2.024 пред управляващия орган Главна дирекция „Европейски фондове и конкурентноспособност“ при Министерство на икономиката и същото е било оценено по точки, като е получило 60.5 точки при максимален брой от 85 точки по процедурата.

Производството пред административния орган е започнало по подадена жалба с вх. № 44-00-2539/24.08.2020 г. от Р. Е. Ч. в качеството му на представляващ „БУЛ НР“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] с твърдения за дискриминация по признаци „пол“ о „място на осъществяване на стопанска дейност“ по повод подадено от жалбоподателя проектно предложение с рег. № BG16RFOP002-2.024-1278 по процедура BG16RFOP002-2.024 „Насърчаване на предприемачеството“ от Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014-2020 г.

По подадената жалба с разпореждане № 1384/02.09.2020 г. на председателя на КЗД е образувана преписка № 495/2020г. срещу Управляващия орган на ОПИК 2014-2020, Главна дирекция „Европейски фондове и конкурентноспособност“ в Министерство на икономиката. Предвид оплакванията за дискриминация по признаци „пол“ и „лично положение“ във връзка с място на осъществяване на стопанска дейност по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр., преписката е разпределена за разглеждане от Петчленен разширен заседателен състав. Със същото разпореждане е указана доказателствената тежест на подателя, вкл. и по отношение прилагането на чл. 9 от ЗЗДискр., както и на ответната страна, както и че страните са длъжни да оказват съдействие на КЗД при събиране на доказателства, както и да представят доказателства, които се намират при тях.

Оплакванията на Ч. са били, че някои от критериите и методики за оценяване на подадените проектни предложения са били свързани с приоритизация, а именно: 1. Приоритизация на проекти на жени предприемачи, което носи три точки; 2.

Регионална приоритизация на проекти, носещо пет точки. Предвид констатациите Ч. е искал произнасяне на КЗД за евентуално наличие на дискриминация.

С Разпореждане № 1536/13.10.2020 г. е определен служител от отдел „Специализирано производство“ за проучване на преписката. В хода на проучването са изискани становища, информация и доказателства от ответната страна. С вх. № 90-18-1/08.01.2021 г. от Министерство на икономиката е представено становище, в което освен подробно обяснение за програмата е посочено, че Условието за кандидатстване по процедура № BG16RFOP002- 2.024: „Насърчаване на предприемачеството“ представляват общ административен акт по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ), който акт, на основание чл. 27, ал. 1 от същия закон, може да

бъде оспорен пред съд по реда на АПК.

Проведено е открито заседание, за което страните са били редовно уведомени. Съгласно чл. 62 от ЗЗ.Дискр. на проведеното заседание на 2 юни 2021 г. на страните им е дадена възможност да постигнат споразумение, но те не са изразили такава воля, поради което производството е продължило по общия ред. С решение № 773 от 20 октомври 2021 г. е отмени взетото на основание чл. 62, ал. 2 от ЗЗ.Дискр. протоколно решение от 02.06.2021г., с което преписката е обявена за решаване, с цел събиране на нови доказателства и правилно конституиране на страните. Производството по преписка № 495/2020 г. е върнато във фаза „предварително проучване“ и на жалбоподателя е указано да уточни посочените в мотивите на решението обстоятелства, а именно в какво качество подава жалбата, срещу какво и кого, ако подава жалбата като физическо лице да обоснове основанията за евентуална дискриминация резултат от приложението на въпросните критерии.

В писмено становище с вх.№ 44-00-818/01.03.2022 г. са направени уточнения с оглед указанията на КЗД както следва: оплакванията за дискриминация са по отношение на управителя на дружеството Р. Е. Ч., тъй като териториалното местоположение, на което се осъществява дейността по проекта от дружеството, на което той е управител, както и фактът, че той е мъж, а не жена. Уточнено е също, че в дружеството няма други заети лица и само той е ангажиран.

Петчленен разширен заседателен състав е счел преписката за изяснена от фактическа и правна страна и с протоколно решение от 16.02.2022 г. я е обявил за решаване.

За да остави без уважение жалбата на Ч. като неоснователна, съставът на КЗД е приел, че условията по процедура 2.024 Насърчаване на предприемачеството по Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“, Приоритетна ос „Предприемачество и капацитет за растежа на М.“, инвестиционен приоритет 2.1 „Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството“, са одобрени със Заповед № РД-16-458/12.06.2020 г. на ръководителя на УО, изменена със Заповед № РД-16-635/30.07.2020 г. и № РД-16-686/17.05.2021 г. Заповедите не са оспорени по реда, предвиден в чл. 27 от ЗУСЕСИФ и същите са влезли в законна сила, предвид което настоящият състав приема, че на основание чл. 26, ал. 7 от ЗУСЕСИФ, условията за кандидатстване по процедурата са окончателни и са валидни за всички кандидати, съответно не могат да бъдат променяни.

След като настоящият жалбоподател се е запознал с Условията за кандидатстване и не ги е оспорил по съдебен ред в срока и пред органа по чл.27 от ЗУСЕСИФ, правото му да оспори условията е преклудирано. Още повече, с подаване на проектното предложение настоящият жалбоподател се е съгласил с тях и е приел условията за кандидатстване.

На следващо място КЗД приема, че целта на европейското финансиране по настоящата процедура по тази оперативна програма е борбата със социалното неравенство и дискриминацията на конкретните приоритизирани групи. Направен е извод, че целевото предоставяне на средства не може да се третира като дискриминация спрямо другите субекти в гражданския оборот, тъй като същото е насочено към определени неравностойни групи и не изключва други интервенции по отношение на други социални групи.

По преценка на състава на КЗД, правилата за предоставяне на европейски средства попадат в изключенията на чл. 7, ал.1, т. 2 и т. 14 от ЗЗ.Дискр. Мерките на българската държава за преодоляване на неравенството по отношение на

жени-предприемачи и предприемачи под 29 години и между 50 и 64 години, както и регионална приоритизация на проекти, попада в категорията социални мерки в полза на лица или група лица в неравностойно положение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1 с цел изравняване на възможностите им, доколкото и докато тези мерки са необходими. След като в Стратегията и Регламента е залегнало изискване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на лица, застрашени от социална изолация и дискриминация и в изпълнение на тези правила, ОПИК приоритизира групи лица в изолация, но не може да се приеме, че подобно третиране може да се квалифицира като дискриминация на основа на признаци „пол“ и „лично положение“ във връзка с място на осъществяване на стопанска дейност по чл. 4 от З.З.Дискр.

В заключение КЗД не констатира Р. Е. Ч. като управител и едноличен собственик на капитала на „БУЛ НР“ ЕООД да е дискриминиран по признаците „пол“ и „лично положение“, във връзка с място на осъществяване на стопанска дейност по смисъла на чл.4, ал.1 от З.З.Дискр. Посочено е, че съгласно чл. 4, ал. 2 от З.З.Дискр. пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал.1 отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. В този смисъл, за да е съставомерно деянието, неравното третиране следва да е обусловено от защитен от З.З.Дискр. признак по чл. 4, ал. 1 и освен различното третиране е необходимо да се докаже, че това третиране е извършено по някой от признаците, посочени в чл. 4 от З.З.Дискр. като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между причините, свързани с признака и неблагоприятното третиране. В настоящият случай такова не е доказано от наличните доказателства, а различното третиране се дължи на други причини, подробно описани по-горе.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: Жалбата е процесуално допустима. Същата е депозирана от лице с правен интерес, чиито права са засегнати неблагоприятно, в законоустановения 14 - дневен срок, доколкото съобщението за решението на КЗД е получено на 13.04.2022 г., а жалбата е депозирана на 26.04.2022 г., в съответствие с разпоредбата на чл. 68 от З.З.Дискр., във връзка с чл. 149, ал. 1 от АПК, срещу акт, подлежащ на съдебно обжалване.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган - КЗД, в рамките на предоставените ѝ правомощия, съгласно чл. 47 З.З.Дискр., в качеството ѝ на независим специализиран държавен орган, осигуряващ предотвратяване на дискриминация, защита от дискриминация и равенство на възможностите. В съответствие с чл. 48, ал. 1 и 2, във вр. с чл. 54 З.З.Дискр., решаващият състав на КЗД е определен с Разпореждане № 507/20.05.2019 г. на председателя на КЗД.

Спазена е и установената форма - решението е писмено и съдържа наименованието на органа, който го е издал; фактическите и правните основания за издаването му; диспозитивна част, както и указание пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва - чл. 66 З.З.Дискр.

Комисията е изпълнила регламентираната в закона процедура, като е осигурила упражняването на правото на защита на страните. Органът е спазил формулираното в чл. 9 З.З.Дискр. правило за разпределение на доказателствената тежест в производството за защита от дискриминация, а именно страната която твърди, че е жертва на дискриминация, следва да докаже факти, от които може да се направи убедителен извод, че е налице дискриминация, а ответната страна трябва да докаже,

че правото на равно третиране не е нарушено. Извършена е процедура по проучване по смисъла на чл. 55 от закона. Изискани са становища и обяснения по изложените оплаквания от ответниците, в производството по реда на чл. 55 – чл. 59 ЗЗДискр, дадена им е възможност да представят доказателства. В съответствие с чл. 60, ал. 1 ЗЗ.Дискр докладчикът е изготвил заключение.

По приложението на материалният закон съдът съобрази следното:

КЗД е установила, че процедура на подбор на проекти № BG16RFOP002-2.024. попада в хипотезата на чл. 7, ал. 1, т. 2 и т. 14 от ЗЗ.Дискр., както и КЗД не е установила, че Р. Е. Ч. - управител и едноличен собственик на капитала на „БУЛ НР“ ЕООД да е дискриминиран по признаците „пол“ и „лично положение“ във връзка с място на осъществяване на стопанска дейност по смисъла на чл.4, ал. 1 от ЗЗ.Дискр. Това обаче не се е твърдяло в жалба с вх. № 44-00-2539/24.08.2020 г. и писмено становище /уточнение/ с вх. № 44-00-818/01.03.2022 г.

В същност претенцията на Ч. е била, че други лица са третирани по-благоприятно сравнение с него на основание процедура на подбор на проекти № BG16RFOP002-2.024. Отговорът на този въпрос е даден в първата част на мотивите на решение № 197/04.04.2022 г., които съображения се споделят изцяло от настоящият съдебен състав.

ЗЗ.Дискр цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение въз основа на признаците, изброени в чл. 4, ал. 1 от закона или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. За да е осъществен състав на нарушение на антидискриминационното законодателство е необходимо да е установено различно третиране на лицето, извършено съзнателно, при наличие на пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, изразяваща се в признак по цитирания чл. 4 от закона. По определението на чл. 4, ал. 3 ЗЗДискр, непряка дискриминация е поставяне на лице на основата на признаците по ал. 1 в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдан/а с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими. Привидно неутрална разпоредба е тази, която на пръв прочит се отнася по един и същи начин към всички лица без оглед на защитени признаци. Приложена на практика обаче тази привидно неутрална разпоредба има несъразмерно по-лош ефект върху дадена група, определена по защитен признак, в сравнение с други.

Разпоредбата на чл. 7 от ЗЗ.Дискр. указва в кои случаи не е налице дискриминация, независимо от привидното неравно третиране на субектите. В частност т. 2 различното третиране на лица на основата на характеристика, отнасяща се до признак по чл. 4, ал. 1, когато тази характеристика поради естеството на определено занятие или дейност, или условията, при които то се осъществява, е съществено и определящо професионално изискване, целта е законна, а изискването не надхвърля необходимото за постигането ѝ; т. 14 специалните мерки в полза на лица или групи лица в неравностойно положение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1 с цел изравняване на възможностите им, доколкото и докато тези мерки са необходими. Именно на тези разпоредби се е позовала КЗД за да отклони жалбата на Ч..

Съгласно чл. 25, ал. 1 от Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове /ЗУСЕСИФ/, безвъзмездната помощ се

предоставя посредством проектни предложения.

Съгласно чл. 26, ал. 1, условията за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ /БФП/, Ръководителят на управляващия орган на програмата утвърждава за всяка процедура насоки и/или друг документ, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените проекти. Коментиранията в настоящият случай процедура одобрена със заповед № РД-16-458/12.06.2020г. на ръководителя на УО, изменена със заповед № РД-16-635/30.07.2020г. и № РД-16-686/17.05.2021г.

Основна цел на процедура на подбор на проекти № BG16RFOP002-2.024 „Насърчаване на предприемачеството" е създаване и развитие на нови предприятия в приоритетни сектори на НСНМСП и специфични сфери, свързани с преодоляването на европейски и регионални предизвикателства. Допълнително, в Условията за кандидатстване на процедурата изрично е посочено, че „приоритет“ ще бъде даден на:

- проекти на жени предприемачи;
- проекти на лица до 29 г. (ненавършени) и на лица между 50 г. (навършени) и 64 г. (ненавършени);

- проекти на кандидати, които са регистрирани (имат седалище) и се изпълняват на територията на област В., В., М., Л., П., С., Т., Р., Шумен, П., С., С., К., К., Б.;

- проекти, които се изпълняват в една от тематичните области на ИСИС.

„Съгласно заложеното в Критериите и методология за оценка на проектните предложения по процедурата (Приложение Ж към Условията за кандидатстване), посоченото приоритизиране се изразява в присъждане на допълнителен брой точки на проектите в рамките на раздел III „Приоритизиране на проекти" като по отношение на критерия „проекти на жени предприемачи" и на критерия „проекти на лица до 29 г. и лица над 50 г." приоритизирането е 3 точки за всеки един от тях.

Видно от посоченото, както целта на процедурата, така и зададеното приоритизиране по нея, са в съответствие със заложеното в текста на Оперативната програма и по-специално на приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на М.", Инвестиционен приоритет 2.1. „Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството“. Ниската предприемаческа активност сред жените, както и трудностите, свързани с осигуряване на заетост на младежите и лицата в предпензионна възраст, са посочени като актуални предизвикателства, очертани както на европейско, така и на национално ниво. С процедура № BG16RFOP002-2.024 „Насърчаване на предприемачеството" Управляващият орган на ОПИК се опитва да отговори на тези предизвикателства като дава приоритет на представители на тези уязвими групи, без посоченото да възпрепятства и дискриминира по-активните и по-широко представените групи на пазара на труда, които отговарят на общите критерии за допустимост по процедурата, да участват в нея.

Следва да се посочи още, че в случай, че кандидат не отговаря на един или повече от критериите за приоритизиране, това не възпрепятства възможността му да кандидатства или да бъде финансиран, а единствено би довело до получаване на по-малък брой точки на етап „Техническа и финансова оценка".

Самото предоставяне на средства от европейски структурни фондове и

инвестиционни фондове е целево. Съгласно чл. 3, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове се предоставят по програмите, включени в Споразумението за партньорство след тяхното одобряване от Европейската комисия. С Решение на Европейската комисия от 07.08.2014г. за одобряване на определени елементи от Споразумението за партньорство с България, се одобряват правилата, по които се изпълнява Стратегията на Европейския съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж /Стратегията/. Целта на изпълнение на Стратегията е икономическото, социално и териториално сближаване на страните членки.

Именно с цел постигане на това сближаване, с европейските структурни и инвестиционни фондове се финансират инициативи, чиято основна цел е насърчаване на социалното подпомагане, борба с бедността и всяка форма на дискриминация. Част от представените на Република България европейски средства целят именно намаляване на социалното неравенство и дискриминацията. Тези цели са залегнали и във водещият документ на ЕС за програмния период 2014-2020 г., с който се уреждат правилата за управление на европейските средства- Регламент 1303/2013 г. Съгласно чл. 9, т. 9 от Регламента, европейските средства се предоставят за насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация. Съгласно чл. 27 от Регламента, всяка оперативна програма определя приоритетите, които ще финансира. Основна отговорност на оперативната програма по смисъла на чл. 127 от Регламента е при предоставяне на европейските средства да се гарантира недопускането на дискриминация спрямо бенефициентите.

В изпълнение на тези цели на ЕС, част от предоставените на страна европейски средства са предназначени за стимулиране на социалната активност на предприемачи на възраст под 29 години и между 50 и 64 години, както и на жени-предприемачи. Процедура 2.024 „Насърчаване на предприемачеството“ по Оперативната програма „Иновации и конкурентноспособност“ е насочена към приоритетно стимулиране именно на тази група предприемачи, тъй като преценката на управляващия орган в съответствие с целите на Стратегията, подкрепена и от настоящият състав е, че тази група предприемачи са застрашени от дискриминация и социална изолация.

Предвид изложеното се налага извода, че в съответствие със закона решаващият състав на КЗД е приел, че въпросните приоритизирания на конкретни групи в обществото, обединена в случая от полов признак и местоизвършване на дейност, макар да носи белезите на неравно третиране, не води до дискриминация спрямо другите членове на обществото, тъй като попада в нормативния обхват на чл. 7, ал. 1, т. 2 и т. 14 от З.З.Дискр. Мерките на българската държава за преодоляване на неравностойното положение на жени-предприемачи и предприемачи под 29 години и между 50 и 64 години, както и регионална приоритизация на проекти, попада в категорията социални мерки в полза на лица или група лица в неравностойно положение на основата

на признаците по чл. 4, ал. 1 с цел изравняване на възможностите им, доколкото и докато тези мерки са необходими.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, второ отделение, 33-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалба на Р. Е. Ч., в качеството му на представляващ „БУЛ НП“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], срещу решение № 197/04.04.2022 г. на Комисия за защита от дискриминация.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

СЪДИЯ: